

Bikers en bengels laten zich kennen

HOORN - In de Boterhal te Hoorn zijn momenteel twee bijzondere foto-exposities te zien. Op de parterre werk van Duco de Vries, op de bovenverdieping is een fotografisch verhaal te zien van Martijn van de Griendt.

Het werk van De Vries omvat een selectie van de foto's die hij de afgelopen twaalf jaar maakte van motorclub De Rogues uit Opmeer. Van de Griendt volgde zeven jaar lang de Nederlands-Marokkaanse tweeling Hassan en Hoessein.

Het verschil tussen beide tentoonstellingen is minder groot dan het lijkt. Bij beide exposanten staat de mens centraal. Door de langdurigheid van de foto-projecten en hun kwaliteit als fotograaf wisten ze door de stoere buitenkant van de bikers en de bengels heen te kijken, zodat ook hun kwetsbare momenten vastgelegd werden.

Tijdschriften

Martijn van de Griendt (1970) uit Amsterdam wilde eigenlijk schrijvend journalist worden. Op de School voor Journalistiek te Utrecht raakte hij echter verslingerd aan de documentaire fotografie. Na zijn afstuderen besloot hij daarom verder te studeren aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten te Den Haag, richting fotografische vormgeving. Hij werkt voor diverse tijdschriften.

Van de Griendt heeft een voorkeur voor het fotograferen van gewone gebeurtenissen. Vooral het leven van jongeren boeit hem. Om zijn onderwerpen inhoud te geven maakt hij liever een serie foto's dan enkelingen. Hassan en Hoessein waren zijn burens toen hij in Utrecht woonde. Ze zijn moeilijk opvoedbaar en leven met hun moeder op een flat. Hij volgde de tweeling op het schoolplein, thuis en op vakantie in Marokko. Zo ontstonden intieme portretten, want de fo-

Exposities: Hassan en Hoessein; fotografie van Martijn van de Griendt; Bikers in Holland; fotografie van Duco de Vries; De Boterhal, Kerkplein 39, Hoorn; geopend: dinsdag t/m zondag 14-17 uur; t/m 15 juli.

tograaf mocht ze letterlijk dicht op de huid zitten.

Op het eerste gezicht zijn het foto's van allerlei normale situaties uit een kinderleven. We zien de tweeling klierend aan tafel, spelend op straat en te midden van vriendjes. Je ziet dat de jongetjes heel erg betrokken zijn op elkaar. Sommige foto's verschillen subtiel van de foto's die je gewend bent van kinderen te zien. Hiermee bedoel ik niet de Marokkaanse achtergrond die op de binnenshuis genomen foto's zichtbaar wordt. Er zit iets in de portretten dat je ongerust maakt. Dit heeft te maken met het innerlijk van de tweeling. Op nogal wat opnamen hebben ze van die heel ernstige gezichten die eigenlijk niet horen bij kinderen.

Op andere foto's ontbreken emoties helemaal. In 2005 op hun tiende verjaardag kwam een documentair boek uit met het volledige fotoverhaal over Hassan en Hoessein. Uit boek en expositie komt de aandachtige, maar nergens sentimentele benadering van Martijn van de Griendt naar voren. Sommige foto's zijn zo ontroerend dat je zelf ook een beetje gaat houden van de jongens. Van de Griendt maakt nog steeds foto's van Hassan en Hoessein.

Vertrouwen

Net als Martijn van de Griendt wist fotograaf Duco de Vries (1967) uit Wieringerwerf het

'Crematie Manny' hangt op de tentoonstelling 'Bikers in Holland' van fotograaf Duco de Vries in de Hoornse Boterhal.

FOTO DUCO DE VRIES

vertrouwen van de mensen die hij wilde portretteren te winnen. Hij drong door tot het hart van motorclub De Rogues uit Opmeer. Het fotoproject begon in 1995. Voor de eindexamenopdracht van zijn studie Fotografie aan de Rietveldacademie te Amsterdam portretteerde De Vries een aantal leden van de motorclub.

In de jaren daarna bleef hij, naast zijn reguliere werkzaamheden voor allerlei tijdschriften

en de Fotoacademie, De Rogues fotograferen. Zo ontstond een uitgebreid beeldverslag dat uitmondde in het fotoboek 'Bikers in Holland' en een gelijknamige expositie.

De tentoonstelling is zo samengesteld dat het een glimp weergeeft van elk facet uit het leven van De Rogues. Duco de Vries fotografeerde niet alleen het clubleven, maar ook hun bruiloften, begrafenis, familie en natuurlijk het sleutelen

aan en het cruisen met de choppers. Bikers zijn nogal eens negatief in het nieuws, maar De Rogues moeten niet verward worden met bijvoorbeeld de Hells Angels. Op de groepsfoto doen de meeste Rogues hun best zo onverstoorbaar en afstandelijk mogelijk te kijken. Ze lijken niet te zitten met hun twijfelachtig imago.

Toch heeft deze expositie alles in zich om vooroordelen te slechten. Het clubhuis komt

vooral over als een warm nest voor een alternatieve 'grootfamilie' van gelijkgestemden. Het bankstel op de foto moeten ze wel enige tijd ontberen. Dit staat in de Boterhal zodat bezoekers comfortabel zittend het fotoboek kunnen doorbladeren.

Thuis

De Vries kon het blijkbaar goed met ze vinden, want hij mocht sommige Rogues ook thuis fotograferen. Zo binnen het gezin

krijg je een heel ander beeld van de mannen. Er hangt bijvoorbeeld een onwijs mooie foto van een Rogue, die met woest getatoeëerde armen zijn zwangere vrouw omhelst. Zoveel tederheid en ruigheid zie je zelden bij elkaar. Er zijn meer belangrijke momenten uit een mensenleven vastgelegd, zoals de begrafenis van een clublid, of de bruiloft van de ouders van een biker.

Als portretfotograaf staat De Vries ook zijn mannetje. Hij herkende de fotogeniekheid van enkele clubleden en maakte er fraaie zwart-witfoto's van. Uit de tentoonstelling blijkt dat deze ruige mannen hun identiteit verbinden aan hun motor en de motorclub. Ze zijn duidelijk trots er bij te horen. Dit bevestigen ze voortdurend via het zelfontworpen embleem dat bestaat uit een ruige kop, voor een aureool in de vorm van een strak wiel. Dit symbool is op de lichamen getatoeëerd, verwerkt tot ringen en aangebracht op de choppers. Op de expositie staat zo'n imposante, zelfgemaakte chopper tentoongesteld.

Op een van de mooiste foto's zie je de Rogues rijden op hun choppers. Deze weidse foto bevat de sfeer van vrijheid en kameraadschap. De opname roept bovendien herinneringen op aan Dennis Hopper en Peter Fonda in de roadmovie 'Easy Rider' uit 1969. In de film bezong Steppenwolf het levensgevoel dat spreekt uit de expositie 'Get your motor runnin, Head out on the highway, Lookin for adventure, And whatever comes our way'.

LIDA BONNEMA

Boeken: Bikers in Holland, Duco de Vries. Prijs: € 39,95. In de boekwinkels te koop of te bestellen via www.bikersinholland.nl. Hassan en Hoessein, Martijn van de Griendt; Uitgever Mets en Schilt. www.hassanhoessein.nl